

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

**T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın
Kırgızistan'a Resmi Ziyareti Vesilesiyle
Özel Sektör Heyet Programı ve
Türkiye – Kırgızistan İş Forumu Sonuç Raporu**

1 – 2 Eylül 2018, BiŐkeek

T.C. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 1 – 2 Eylül 2018 tarihleri arasında Kırgızistan'a resmi ziyareti kapsamında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından bu ülkeye özel sektör heyet ziyareti gerçekleştirildi.

T.C. Ticaret Bakanlığı koordinasyonu, DEİK / Türkiye – Kırgızistan İş Konseyi ve Kırgızistan Yatırımları Teşvik ve Koruma Ajansı işbirliğinde 2 Eylül 2018 Pazar günü Hyatt Regency Bişkek Oteli'nde Türkiye ve Kırgızistan Cumhurbaşkanlarının teşrifleri ile Türkiye – Kırgızistan İş Forumu düzenlendi. Foruma her iki ülkeden Bakanlar ve üst düzey devlet yetkililerinin yanı sıra, özel sektörü temsilen 250'den fazla kişi katıldı.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov İş Forumu'nda gerçekleştirdiği açış konuşmasında, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ziyareti için teşekkür etti. Ceenbekov, gerçekleştirilen ziyaretin Türk yatırımcısını umutlandığını ve gerçekleştirilen etkinliğe ülkelerinin kalkınmasına büyük katkı sağlayan iş dünyası temsilcilerinin katıldığını belirterek, bu bağlamda gelecek dönemde iki ülke arasında ticari faaliyette bulunmayı planlayan yatırımcıları cesaretlendirdiğini ifade etti.

Türkiye-Kırgızistan İş Forumu'nun iki ülke ekonomilerinin kalkınmasına vesile olacağına inandığını belirten Ceenbekov, iki ülke arasında güven ortamının mevcut olduğunu ve ikili ilişkilerin çok güzel geliştiğini söyledi. Kırgızistan'ın Türkiye'ye ihracatını artırmak istediğini dile getiren Ceenbekov, Türkiye'ye ekolojik tarım ürünlerini ihraç etmeyi planladıklarını belirtti. İki ülke arasındaki ticaret

hacminin son 25 yılda yüzde 18 arttığını belirten Ceenbekov, her iki ülkenin potansiyelinin tam olarak kullanılmadığını ve ticaret hacmini 1 milyar dolara çıkarmak için gayret gösterilmesi gerektiğini vurguladı.

Türkiye-Kırgızistan İş Forumu'nda iki ülkenin iş dünyası temsilcilerine hitap eden T.C.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin alınan mesafeye rağmen hala arzu edilen seviyelerin çok gerisinde olduğunu söyledi. Kırgızistan'da çeşitli sektörlerde 300 civarında Türk sermayeli firmanın faaliyet

gösterdiğini ve bu firmaların da 5 bini aşkın Kırgız vatandaşına istihdam sağladığını vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türk müteahhitlerin Kırgızistan'da bugüne kadar yatırım bedeli 700 milyon dolara yakın 67 projeyi üstlendiklerini belirterek, söz konusu projelerle Türk sermayeli firmaların, Kırgızistan'ın bağımsızlığından itibaren hayata geçirdiği kalkınma hamlesine destek verdiklerini söyledi. İki ülkenin iş dünyası temsilcilerine hitap eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, her iki ülke iş insanlarının bu toplantı vesilesiyle yeni ortaklıkların kapılarını aralamalarını özellikle temenni ettiğini ifade ederek, iki ülke arasındaki kardeşlik bağı vesilesiyle Türk iş dünyasının yatırımlarını öncelikli olarak Kırgızistan'a yapmaları konusunda tavsiyede bulundu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kırgızistan'a yapılacak yatırımlarda sadece Kırgızistan pazarının göz önünde bulundurulmaması gerektiğini, buraya yapılan yatırımların

Avrasya Gümrük Birliği sebebiyle Kazakistan, Rusya ve Belarus pazarlarına da hitap edeceğini belirtti.

T.C. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, İş Forumu'na katılımlarından dolayı memnuniyetini dile getirerek, Türkiye ile Kırgızistan arasındaki ekonomik ve ticari ilişkileri artırmayı istediklerini söyledi. Pekcan, Türkiye ile Kırgızistan arasında 2017 yılının sonunda 487 milyon dolar olan ticaret hacmini 1 milyar dolara artırmayı amaçladıklarını ve 720 milyon dolar olan müteahhitlik projelerinin de birkaç katına çıkarılmasının hedeflendiğini ifade etti. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, "Önümüzdeki dönemde imza atacağımız projelerle Avrupa'nın en dinamik ülkesi ile Atayurt'un stratejik ülkesi arasındaki ticaret hacmini bu yıl sonuna kadar 1 milyar doların üzerine çıkaracağız" dedi.

DEİK Başkanı Nail Olpak ise, Kırgızistan'ın liberal ekonomisi ve

yatırımcı dostu mevzuatıyla, Türk iş dünyasının hedef ülkelerinden biri haline geldiğini söyledi. Kırgızistan'ın ayrıca Avrasya Ekonomik Birliği üyesi olması ve yaklaşık 200 milyon nüfuslu bir pazara erişim imkânı sunmasıyla da, Türk yatırımcılar için cazibe odağı olmaya devam edeceğini belirten Olpak, "Kırgızistan; hidroelektrik kaynakları, turizm ve otelcilik, altyapı ve konut inşaatı, tarım ve gıda, madencilik, inşaat malzemeleri, perakende, tekstil ve hazır giyim ile makine yedek parça ve ekipmanları sektörlerinde önemli iş ve yatırım fırsatları sunuyor. Türkiye'nin oldukça güçlü olduğu alanlardan olan telekomünikasyon sektörü de Kırgızistan'da, yüksek bir potansiyel vadediyor, ortak işbirliği ve yatırım fırsatları

sunuyor. Türk müteahhitlik firmaları, Kırgızistan'da şimdiye kadar 690 milyon dolar değerinde 65 proje üstlendiler ve teslim ettiler" dedi. Türkiye'nin Kırgızistan'ın en büyük ithalat partnerleri arasında ilk 5'te yer aldığını; fakat iki ülke arasında 2017 yılı sonunda 487 milyon dolar ticaret hacmi bulunduğunu

belirten DEİK Başkanı Olpak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bu hacim, Kırgızistan'ın vadettiği potansiyelin çok altında. Kırgızistan'da 300 civarında Türk sermayeli firma, 304 milyon dolar sermaye ile faaliyet gösteriyor. İki kardeş ülke el ele vererek, gerek

Kırgızistan ticaretini daha çok çeşitlendirebilir ve büyütebilir, gerekse birlikte yeni yatırım ve işbirliği projeleri hayata geçirerek gelecek nesillerimize istihdam alanları oluşturabiliriz." DEİK Başkanı Nail Olpak'ın özel sektör heyeti başkanlığında

gerçekleşen İş Forumuna, T.C. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov, T.C. Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Kırgızistan Ekonomi Bakanı Oleg Pankratov, DEİK/Türkiye-Kırgızistan İş

Konseyi Başkanı Ahmet Kaya, Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Marat Şarşekeyev, Kırgızistan Yatırımları Teşvik ve Koruma Ajansı Direktörü Şumkarbek Adilbek Uulu ve iki ülkeden 250'den fazla iş dünyası temsilcileri katıldı.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ve Kırgızistan Ekonomi Bakanı Oleg Pankratov'un katılımlarıyla gerçekleştirilen İş Forumu'nun 2'nci bölümünün ardından, DEİK ile Kırgızistan Yatırımları

Teşvik ve Koruma Ajansı arasında İşbirliği Protokolü, TOBB ile Kırgızistan Ticaret ve Sanayi Odası arasında İşbirliği Anlaşması ve Gata Hava Yolları ve Taşımacılık A.Ş. ile Manas Uluslararası Havalimanı arasında Yatırım ve İşbirliği Anlaşması imzalandı.

T.C. Bişkek Büyükelçiliği

Cengiz Kamil Fırat,

T.C. Bişkek Büyükelçisi

Tel.: +(996) 312 267 201

E-posta: embassy.bishkek@mfa.gov.tr

Adres: Moskovskaya 89 720040 Bişkek / Kırgızistan

T.C. Bişkek Ticaret Müşavirliği

Behzat Erten,

T.C. Bişkek Ticaret Başmüşaviri

Tel.: +(996) 312 267 201

E-posta: biskek@ticaret.gov.tr

Adres: Moskovskaya 89 720040 Bişkek / Kırgızistan

Kırgızistan Ankara Büyükelçiliği

Ibragim Dzhunusov,

Kırgızistan Ankara Büyükelçisi

Tel.: +(90) 312 4913507

E-posta: embkyrgyz@gmail.com

Adres: Turan Güneş Bulvarı 15 Cadde No.21,

06450 Yıldız Oran / Ankara

Kırgızistan İstanbul Başkonsolosluğu

Erkin Sopokov,

Kırgızistan İstanbul Başkonsolosu

Tel.: +(90) 212 2353737, +(90) 212 2356767

E-posta: gc@kgconsulate.gen.tr

Adres: La Martin Caddesi, No.7, Taksim / İstanbul

Kırgızistan Yatırımları Teşvik ve Koruma Ajansı

Şumkarbek Adilbek Uulu,

Direktör

Tel: +(996) 312 62 38 44

E-posta: mail@invest.gov.kg

DEİK Avrasya Bölge Direktörlüğü

Nurengiz Eşki,

Bölge Direktörü V.

Tel.: +(90) 212 339 50 54

E-posta: neski@deik.org.tr

Elnur Osmanov,

İş Konseyleri Koordinatörü

Tel.: +(90) 212 339 50 67

E-posta: eosmanov@deik.org.tr

Alperen Ay,

İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı

Tel.: +(90) 212 339 50 59

E-posta: aay@deik.org.tr

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD